

Diagnostiek van traumagerelateerde klachten bij mensen met een laag IQ of autisme.

- > Herkennen van trauma bij mensen met een laag IQ.
- > Leren werken met een nieuw klinisch interview voor het diagnosticeren van PTSS (DSM-5) bij mensen met een verstandelijke beperking (IQ <70) of zwakbegaafdheid (IQ 70-85)
- > Toepassen van het klinisch interview bij andere doelgroepen bij wie de communicatie moeizaam verloopt zoals mensen met een autismespectrumstoornis.
- > Implicaties voor behandeling en verwijzing naar gespecialiseerde hulp

Inleiding

Aanhoudende klachten zoals plotseling optredende agressie, slaapproblemen, depressieve klachten, sterke angsten, lichamelijke klachten en contactproblemen kunnen het gevolg zijn van onverwerkte ingrijpende gebeurtenissen. Mensen met een verstandelijke beperking en mensen met autisme worden vaker dan gemiddeld blootgesteld aan ingrijpende negatieve gebeurtenissen. Vanwege de beperkte cognitieve en adaptieve vaardigheden respectievelijk prikkelverwerkingsproblemen is het moeilijker om zulke ervaringen goed te verwerken. Stoornissen zoals PTSS (posttraumatische stress stoornis), die hier het gevolg van kunnen zijn, zullen daarom veel voorkomen bij deze doelgroepen. Ze worden echter vaak niet onderkend en derhalve niet behandeld met onnodige lijdensdruk en hoge maatschappelijke kosten als gevolg.

In deze cursus leer je hoe je traumagerelateerde klachten kunt herkennen en classificeren. Deelnemers maken kennis en leren werken met de ADIS-C-LVB-sectie PTSS (Mevisen, Didden, & de Jongh), een nieuw klinisch interview waarmee potentieel traumatische gebeurtenissen en daaraan gerelateerde klachten in kaart worden gebracht. Het taalgebruik is eenvoudig en er wordt gebruik gemaakt van visuele ondersteuning. Onderzoek heeft aangetoond dat het interview valide en betrouwbaar is om PTSS bij jeugdigen en volwassenen met licht verstandelijke beperking of zwakbegaafdheid te diagnosticeren.. Het interview heeft een variant voor ouders of verzorgers. Deze is geschikt voor jonge kinderen en cliënten met ernstige verstandelijke beperkingen. Verder leer je welke mogelijkheden er zijn om traumagerelateerde klachten bij deze doelgroep te behandelen zodat je kunt verwijzen naar passende gespecialiseerde hulp.

Het interview is ook bruikbaar voor personen bij wie de communicatie om andere redenen moeizaam verloopt zoals mensen met een autismespectrumstoornis.

Voor wie

Orthopedagogen en psychologen, die werken met verstandelijk beperkte of zwakbegaafde cliënten (IQ<85) of cliënten met een autismespectrumstoornis. Het kan gaan om uiteenlopende praktijksettings zoals de zorg voor mensen met een verstandelijke beperking, jeugdzorg, GGZ, forensische instellingen, verslavingszorg, dak- en thuislozenzorg, speciaal onderwijs.

Doel

Na afloop van deze cursus:

- > ken je de psychotrauma- en stressorgerelateerde stoornissen, kun je bij mensen met een laag IQ of een autismespectrumstoornis met behulp van een nieuw klinisch interview traumagerelateerde klachten inventariseren en PTSS diagnosticeren en weet je hoe je cliënten kunt verwijzen voor specialistische behandeling van traumagerelateerde klachten.

Werkwijze

Voorafgaand aan elke bijeenkomst bestudeer je de voorgeschreven literatuur. Tijdens de cursus krijg je theoretische inleidingen, ondersteund door praktijkvoorbeelden. Je bespreekt actuele casuïstiek. Op beide

cursusdagen breng je een casus in uit je eigen praktijk waarbij je het klinisch interview hebt afgenomen. Je moet rekening houden met een voorbereidingstijd van ongeveer zes uur per cursusdag, inclusief literatuurstudie en praktijkopdracht.